

USTAWA
z dnia 20 lipca 2018 r.
Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Wyciąg dot. nadania stopnia doktora - stan na 30.07.2026 r.

DZIAŁ V STOPNIE I TYTUŁ W SYSTEMIE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 179. [Dyplom doktorski, dyplom habilitacyjny]

1. Osoba, której nadano stopień doktora albo stopień doktora habilitowanego, otrzymuje odpowiednio dyplom doktorski albo dyplom habilitacyjny oraz odpis tego dyplomu. Na wniosek tej osoby wydaje się odpis dyplomu w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim lub łacinie.
2. W przypadku, o którym mowa w [art. 185 ust. 2](#), osoba, której nadano stopień doktora, otrzymuje wspólny dyplom doktorski wydany przez podmioty nadające stopień doktora albo dyplom doktorski wydany przez jeden z podmiotów, wskazany w umowie.
3. Jeżeli postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora jest prowadzone z udziałem podmiotu zagranicznego, umowa, o której mowa w [art. 185 ust. 2](#), może określać, że osoba, której nadano stopień doktora, otrzymuje dyplom doktorski wydany przez ten podmiot oraz:
 - 1) dyplom doktorski wydany przez podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki nadający stopień doktora albo
 - 2) wspólny dyplom doktorski wydany przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki nadające stopień doktora albo dyplom doktorski wydany przez jeden z tych podmiotów, wskazany w umowie.

Art. 180. [Uwierzytelnianie dyplomu]

1. Dyplomy doktorskie i dyplomy habilitacyjne oraz ich duplikaty i odpisy, a także zaświadczenia o uzyskaniu stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki, przeznaczone do obrotu prawnego z zagranicą, są uwierzytelniane na wniosek zainteresowanego przez:
 - 1) dyrektora NAWA – w przypadku stopni nadanych przez uczelnie oraz CMKP;
 - 2) Prezesa PAN - w przypadku stopni nadanych przez instytuty PAN oraz przez instytuty międzynarodowe;
 - 3) ministra nadzorującego instytut badawczy - w przypadku stopni nadanych przez instytuty badawcze.
- 1a. W przypadku konieczności spełnienia wymagań określonych przez inne państwo albo w innych uzasadnionych przypadkach dyrektor NAWA uwierzytelnia inne niż wymienione w ust. 1 dokumenty dotyczące nadania stopnia naukowego i stopnia w zakresie sztuki.
2. Za uwierzytelnienie pobierana jest opłata.

Art. 181. [Delegacja ustawowa] Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) niezbędne elementy dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, sposób sporządzania duplikatów i odpisów tych dyplomów oraz dokonywania w nich sprostowań i zmian danych osobowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia kompletności i aktualności informacji zawartych w dyplomie doktorskim i dyplomie habilitacyjnym;

- 2) wzór legitymacji doktoranta i sposób potwierdzania jej ważności, mając na uwadze potrzebę poświadczenia statusu doktoranta;
- 3) sposób uwierzytelniania dokumentów, o których mowa w [art. 180 ust. 1 i 1a](#), przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, mając na uwadze szczególne znaczenie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą;
- 4) wysokość i sposób pobierania opłaty za uwierzytelnianie dokumentów, o których mowa w [art. 180 ust. 1 i 1a](#), oraz wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu doktorskiego i dyplomu habilitacyjnego, a także odpisu tych dyplomów, w tym w języku obcym, mając na uwadze zapewnienie adekwatności wysokości opłat do kosztów.

Art. 182. [Koszty postępowania o nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego lub tytułu profesora]

1. Osoba, która ubiega się o nadanie stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, wnosi opłatę za przeprowadzenie postępowania w tej sprawie.
2. Opłatę wnosi się na rzecz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego, CMKP albo RDN.
3. Wysokość opłaty nie może przekraczać kosztów postępowania, uwzględniających w szczególności koszty wynagrodzeń promotora lub promotorów, promotora pomocniczego i recenzentów.
4. Opłaty nie pobiera się w uczelni, instytucie PAN, instytucie badawczym, instytucie międzynarodowym lub CMKP od osoby ubiegającej się o stopień doktora, która złożyła rozprawę doktorską przygotowaną w ramach kształcenia w szkole doktorskiej prowadzonej:
 - 1) przez ten podmiot albo
 - 2) przez ten podmiot wspólnie z innym podmiotem albo z innymi podmiotami, na podstawie [art. 198 ust. 5](#).
5. W uzasadnionych przypadkach rektor, dyrektor instytutu PAN, dyrektor instytutu badawczego lub dyrektor instytutu międzynarodowego może zwolnić z opłaty w całości lub w części.
6. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, koszty postępowania ponosi zatrudniająca go uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy, instytut międzynarodowy lub CMKP.
7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 6, koszty postępowania:
 - 1) ponosi podmiot będący podstawowym miejscem pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;
 - 2) są ponoszone na podstawie umowy między podmiotami, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.

Art. 183. [Promotor, recenzent, warunki uchylenia się od pełnienia funkcji] Nauczyciel akademicki oraz pracownik naukowy nie może bez uzasadnionej przyczyny uchylić się od pełnienia funkcji promotora, promotora pomocniczego, recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora, a także funkcji recenzenta, o którym mowa w [art. 238 ust. 2](#).

Art. 184. [Wynagrodzenie promotora, recenzenta]

1. Promotorowi, promotorowi pomocniczemu i recenzentowi w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora, stopnia doktora habilitowanego lub tytułu profesora oraz członkowi komisji habilitacyjnej przysługuje jednorazowe wynagrodzenie.
2. Wynagrodzenie promotora wynosi 83%, a promotora pomocniczego - 50% wynagrodzenia profesora. Wynagrodzenie wypłaca się po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, w wyniku którego został on nadany.

3. Wynagrodzenie recenzenta wynosi w postępowaniu w sprawie nadania:

- 1) stopnia doktora - 27%,
- 2) stopnia doktora habilitowanego - 33%,
- 3) tytułu profesora - 40%

- wynagrodzenia profesora.

4. Wynagrodzenie członka komisji habilitacyjnej wynosi 17% wynagrodzenia profesora, a w przypadku gdy pełni on funkcję jej przewodniczącego lub sekretarza - 33% wynagrodzenia profesora. Wynagrodzenie wypłaca się po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia.

Rozdział 2. Stopień doktora

Oddział 1. Nadawanie stopnia doktora

Art. 185. [Podmiot uprawniony do nadawania stopnia doktora w danej dyscyplinie albo dziedzinie]

1. Uprawnienie do nadawania stopnia doktora posiadają uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy, instytut międzynarodowy albo CMKP, które w danej dyscyplinie posiadają:

- 1) kategorię naukową A+, A albo B+ albo
- 2) uprawnienie nadane w trybie określonym w [art. 226a ust. 1](#)

- zwane dalej "podmiotem doktoryzującym".

2. Stopień doktora może być nadany również wspólnie przez podmioty doktoryzujące w dyscyplinie, w której każdy z nich posiada kategorię naukową A+, A albo B+ lub uprawnienie nadane w trybie określonym w [art. 226a ust. 1](#), w tym z udziałem podmiotów zagranicznych posiadających uprawnienia do nadawania stopnia doktora w zakresie dyscypliny, w której stopień ten jest nadawany. Zasady współpracy określa umowa zawarta w formie pisemnej, która w szczególności wskazuje podmiot odpowiedzialny za wprowadzanie danych do systemu, o którym mowa w [art. 342 ust. 1](#).

3. W przypadku, o którym mowa w [art. 177 ust. 6](#), stopień doktora może być nadany w dziedzinie nauki przez podmiot doktoryzujący, który posiada kategorie naukowe A+, A albo B+ lub uprawnienia nadane w trybie określonym w [art. 226a ust. 1](#) w ponad połowie dyscyplin zawierających się w tej dziedzinie.

4. W przypadku utraty uprawnienia do nadawania stopnia doktora w danej dyscyplinie albo dziedzinie, podmiot doktoryzujący zapewnia możliwość kontynuowania postępowań w innym podmiocie posiadającym uprawnienia do nadawania stopnia doktora w tej dyscyplinie albo dziedzinie. W przypadku braku możliwości zapewnienia kontynuowania postępowań w innym podmiocie, RDN wyznacza ten podmiot.

Art. 186. [Wymagania na stopień doktora]

1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub posiada dyplom, o którym mowa w [art. 326 ust. 2 pkt 2](#) lub [art. 327 ust. 2](#), dający prawo do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która go wydała;
- 2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
- 3) posiada w dorobku co najmniej:
 - a) 1 [artykuł](#) naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b](#), lub

- b) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie [art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a](#) , albo rozdział w takiej monografii, lub
- c) dzieło artystyczne o istotnym znaczeniu;
- 4) przedstawiła i obroniła rozprawę doktorską;
- 5) spełniła inne wymagania określone przez podmiot doktoryzujący.

1a. W celu weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, która nie posiada odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, podmiot doktoryzujący może przeprowadzić egzamin potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2.

2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie niespełniającej wymagań określonych w ust. 1 pkt 1, będącej absolwentem studiów pierwszego stopnia lub studentem, który ukończył trzeci rok jednolitych studiów magisterskich.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, po nadaniu stopnia doktora uzyskuje równocześnie wykształcenie wyższe, o którym mowa w [art. 77 ust. 1 pkt 2](#).

Art. 187. [rozprawa doktorska]

1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.

2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

3. Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa lub artystyczna, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

4. Do rozprawy doktorskiej dołącza się streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim. W przypadku gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, dołącza się opis w językach polskim i angielskim.

Art. 188. [Warunki udostępnienia rozprawy doktorskiej]

1. Podmiot doktoryzujący udostępnia w BIP na swojej stronie podmiotowej, nie później niż w terminie:

- 1) 30 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej:
 - a) rozprawę doktorską będącą pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną,
 - b) recenzje;
- 2) 10 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej - informację o terminie, miejscu i sposobie jej przeprowadzenia.

2. W przypadku rozprawy doktorskiej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną, udostępnia się tylko recenzje z wyłączeniem treści objętych tą tajemnicą.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po ich udostępnieniu zamieszcza się w systemie, o którym mowa w [art. 342 ust. 1](#) .

4. Jeżeli rozprawa doktorska jest pracą pisemną, podmiot doktoryzujący sprawdza ją przed obroną z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, o którym mowa w [art. 351 ust. 1](#) .

Art. 189 [Wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora]

1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby spełniającej wymagania określone w [art. 186 ust. 1 pkt 1-3](#) albo ust. 2. Do wniosku dołącza się rozprawę doktorską wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.

2. Podmiot doktoryzujący odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w [art. 186 ust. 1 pkt 1-3](#) albo ust. 2 albo wymagania, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do RDN.

Art. 190 [Osoby sprawujące opiekę naukową nad przygotowaniem rozprawy]

1. Opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego.

2. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora wyznacza się 3 recenzentów spośród osób niebędących pracownikami podmiotu doktoryzującego oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego, Centrum Łukasiewicz, instytutu Sieci Łukasiewicz albo CMKP, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora.

3. Recenzenci sporządzają recenzje rozprawy doktorskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jej doręczenia.

4. Promotorem i recenzentem może być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora habilitowanego, a promotorem pomocniczym - osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.

5. Promotorem i recenzentem może być osoba niespełniająca warunków określonych w ust. 4, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli organ, o którym mowa w [art. 178 ust. 1](#), uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska.

6. Promotorem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat:

- 1) była promotorem 4 doktorantów, którzy zostali skreśleni z listy doktorantów z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej, lub
- 2) sprawowała opiekę nad przygotowaniem rozprawy przez co najmniej 2 osoby ubiegające się o stopień doktora, które nie uzyskały pozytywnych recenzji, o których mowa w [art. 191 ust. 1](#).

Art. 191 [Dopuszczenie do obrony rozprawy doktorskiej]

1. Do obrony rozprawy doktorskiej może być dopuszczona osoba, która uzyskała pozytywne recenzje od co najmniej 2 recenzentów oraz spełniła wymagania, o których mowa w [art. 186 ust. 1 pkt 5](#).

1a. Obrona rozprawy doktorskiej może być przeprowadzona poza siedzibą podmiotu doktoryzującego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności:

- 1) transmisję obrony w czasie rzeczywistym między jej uczestnikami,
- 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy obrony mogą wypowiadać się w jej toku

- z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

1b. Obrona rozprawy doktorskiej ma charakter publiczny, z wyłączeniem obrony rozprawy doktorskiej, o której mowa w [art. 188 ust. 2](#).

2. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony przysługuje zażalenie do RDN.

Art. 192 [Sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora]

1. Czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora może dokonywać komisja powołana przez organ, o którym mowa w [art. 178 ust. 1](#).
2. Senat albo rada naukowa określi sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, w szczególności:
 - 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;
 - 2) zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym oraz zwalniania z tej opłaty;
 - 3) tryb złożenia rozprawy doktorskiej;
 - 4) tryb powoływania oraz zakres czynności komisji, o której mowa w ust. 1;
 - 5) sposób wyznaczania recenzentów;
 - 6) sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym;
 - 7) sposób weryfikacji spełnienia wymagania, o którym mowa w [art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. a i b](#), w przypadku publikacji wieloautorskich.

3. Senat albo rada naukowa może określić wymagania, o których mowa w [art. 186 ust. 1 pkt 5](#), lub dodatkowe warunki dopuszczenia do obrony.

Art. 193 [Procedura odwołania do RDN]

1. Od decyzji o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do RDN.
2. Termin na wniesienie odwołania wynosi 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
3. Organ, o którym mowa w [art. 178 ust. 1](#), przekazuje odwołanie RDN wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia odwołania.
4. Po rozpatrzeniu odwołania, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy, RDN utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, o którym mowa w [art. 178 ust. 1](#), tego samego albo innego podmiotu doktoryzującego.
5. W przypadku niedopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej albo wydania decyzji o odmowie nadania stopnia doktora, ta sama rozprawa nie może być podstawą do ponownego ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Art. 194 [Postanowienie o wznowieniu postępowania] W przypadku zaistnienia określonych w Kpa przyczyn wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie nadania stopnia doktora albo rażącego naruszenia prawa przez podmiot doktoryzujący, RDN wydaje postanowienie o wznowieniu postępowania i wskazuje podmiot doktoryzujący, który prowadzi postępowanie.

Art. 195 [Plagiat] W przypadku gdy osoba ubiegająca się o stopień doktora przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, podmiot doktoryzujący stwierdza nieważność decyzji o nadaniu stopnia.

Art. 196 [Prawo do urlopu na przygotowanie rozprawy doktorskiej]

1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym przysługuje, na jego wniosek:
 - 1) urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub na przygotowanie się do obrony rozprawy doktorskiej, udzielany w terminie uzgodnionym z pracodawcą, w wymiarze 28 dni, które w rozumieniu odrębnych przepisów są dla tego pracownika dniami pracy, oraz
 - 2) zwolnienie od pracy na obronę rozprawy doktorskiej.
2. Za okres urlopu oraz zwolnienia od pracy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy.

Art. 197 [Tryb przygotowania rozprawy doktorskiej] Przygotowanie rozprawy doktorskiej odbywa się w trybie:

- 1) kształcenia doktorantów;
- 2) eksternistycznym.

[.....]

Oddział 3. Tryb eksternistyczny

Art. 217 [Tryb eksternistyczny, wniosek o wyznaczenie promotora] Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym przed wszczęciem postępowania składa wniosek o wyznaczenie promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego.